MALTA

QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)

ONOR. IMHALLEF
RAYMOND C. PACE

Seduta tas-27 ta' Mejju, 2004

Citazzjoni Numru. 2143/1999/1

Mario Saliba

vs

Rita Saliba

Il-Qorti,

I. PRELIMINARI.

Rat ic-citazzjoni attrici datata 5 ta' Ottubru 1999 a fol. 1 tal-process fejn gie premess:-

Illi l-kontendenti zzewgu 15 ta' Frar 1989 u minn dan iz-zwieg kellhom tifla minuri, Gaynor Saliba.

Illi z-zwieg tal-kontendenti tkisser irrimedjabbilment minhabba ngurji gravi, sevizzi, eccessi w abbandun da parti tal-konvenuta.

Illi l-kontendenti huma awtorizzati jipprocedu ghas-separazzjoni personali quddiem din l-Onorabbli Qorti b'digriet moghti mill-Onorabbli Sekond' Awla tal-Qorti Civili tal-10 ta' Gunju 1999.

Illi l-istess attur talab lil din l-Onorabbli Qorti sabiex ghar-ragunijiet premessi:-

1. Tordna u tippronunzja s-separazzjoni personali bejn il-partijiet;

2. Tordna li l-kura u l-kustodja tal-minuri Gaynor Saliba tigi affidata lill-attur;

3. Taghti dawk l-ordnijiet necessarji in rigward l-access ghall-minuri Gaynor Saliba;

4. Tiddikjara illi l-konvenuta tilfet kull dritt li tircievi alimenti minghand l-attur;

5. Tikkundanna lill-konvenuta biex tissoministra retta alimentari adegwata ghall-minuri Gaynor Saliba;

6. Tawtorizza lill-attur biex jghix separatament mill-konvenuta fid-dar matrimonjali prezentament okkupata mill-istess attur, u cjoe' l-fond bl-isem 'Desert Rose', 40, Triq l-Alfier, Zejtun;

7. Tiddikjara liema huma dawk il-proprjetajiet parafernali u dotali taz-zewg kontendenti;

8. Tassenja lil kull wiehed u wahda mill-kontendenti l-proprjeta' parafernali u dotali tieghu/taghha;

9. Tiddikjara mahlula l-komunjoni ta' l-akkwisti ezistenti bejn il-kontendenti u tordna li l-istess oggetti formanti parti mill-komunjoni jigu divizi f'zewg porzjonijiet ugwali li jigu assenjati wahda lill-attur u l-ohra lill-konvenuta.

Bl-ispejjez kollha kontra l-konvenuta ngunta minn issa ghas-subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni attrici a fol. 3 tal-process;

Rat il-lista ta’ xhieda u d-dokumenti esebiti a fol. 4 sa 7 tal-process;

Rat in-nota tal-eccezzjonijiet tal-konvenuta tas-27 ta’ Marzu 2000 a fol. 12 fejn gie eccepit:-

1. Illi fl-ewwel lok is-separazzjoni personali ta’ bejn il-kontendenti hija dovuta unikament u totalment ghal ragunijiet esklussivament imputabbli lill-attur u ghaldaqstant it-talbiet attrici ghandhom jigu michuda bl-ispejjez kollha kontra l-attur.

2. Illi fit-tieni lok u minghajr pregudizzju ghas-suespost l-intempestivita’ tac-citazzjoni attrici *stante* illi s-separazzjoni personali ta’ bejn il-kontendenti hija diga’ mertu ta’ kawza ohra ntavolata qabel dik odjerna mill-konvenuta fit-12 ta’ Lulju 1999, fl-ismijiet inversi quddiem din l-istess Onorabbli Qorti b’citazzjoni numru 1632/99 NA, liema kawza giet appuntata u qieghda tinstema’ quddiem l-Onor. Imhallef Noel V. Arrigo u differita ghat-23 ta’ Gunju 2000 fil-12:15 p.m, u ghalhekk hemm lok ghal konnessjoni ta’ kawza ma’ ohra *ai termini* ta’ l-artikolu 793 (1) tal-Kap. 12 tal-Ligijiet ta’ Malta.

3. Illi di fatti kontestwalment mal-prezenti qieghed ukoll jigi ntavolat rikors sabiex l-odjerna kawza tigi mismugha kontestwalment u flimkien mal-kawza *su citata* u cjoe’ dik istitwita mill-konvenuta li ggib l-okkju **“Rita Saliba pro et noe vs Mario Saliba”** (Cit. Nru. 1632/99 NA) u li tinsab differita ghat-23 ta’ Gunju 2000 fil-12:15 p.m., quddiem l-Onor. Imhallef Noel V. Arrigo, u dan ghall-ahjar andament tal-kawzi u ghall-ekonomija tal-gudizzju.

Rat id-dikjarazzjoni u l-lista tax-xhieda tal-konvenuta a fol. 13 u 14 tal-process.

Rat ir-rikors tal-konvenuta datat 27 ta’ Marzu 2000 fejn talbet il-konnessjoni tal-kawza ma’ dik fl-ismijiet inversi *ai termini* ta’ l-**artikolu 793 (1) tal-Kap 12 tal-Ligijiet ta’ Malta**.

Rat il-verbali tad-19 ta' Mejju 2000 fejn il-Qorti nnominat lil Dr. Monica Borg Galea bhala Assistenta Gudizzjarja; tal-20 ta' Novembru 2000; tat-12 ta' Frar 2001; tas-17 ta' Settembru 2001; tat-2 ta' Novembru 2001; tat-22 ta' Frar 2002 fejn il-kawza giet differita biex tkompli tinstema' minn din il-Qorti kif presjeduta mill-Onor. Imhallef Raymond C. Pace LL.D.; tal-21 ta' Mejju 2002 fejn Dr. Anna Mallia assumiet il-patrocinju tal-konvenuta minflok Dr. Noel Bartolo; tad-29 ta' Mejju 2002 fejn id-difensuri qablu li jkun hemm il-konnessjoni tal-kawza ma' dik fl-ismijiet inversi (Cit Nru 1632/99RCP) u li l-provi f'kawza ghandhom jghoddu bhala tali fil-kawza l-ohra. Inghata digriet affidavit tal-partijiet b'terminu ta' hamsin (50) gurnata kull wiehed; tas-6 ta' Novembru 2002; tal-5 ta' Novembru 2003; tat-2 ta' Dicembru 2003; tat-22 ta' Jannar 2004; tal-24 ta' Frar 2004; u tal-11 ta' Marzu 2004 fejn il-kawza giet differita ghas-sentenza ghall-24 ta' Gunju 2004.

Rat id-digriet tal-Qorti datat 30 ta' Marzu 2004 fejn ordnat li l-kawza tigi rikjamata sabiex is-sentenza tinghata fis-27 ta' Mejju 2004 flimkien mal-kawza fl-ismijiet inversi.

Rat id-dokumenti esebiti.

Rat l-atti kollha l-ohra tal-kawza.

II. <u>KONSIDERAZZJONIJIET.</u>

<u>(i) PROVI PRODOTTI.</u>

Illi fl-ewwel lok l-Qorti tirrileva li l-provi kollha f'din il-kawza gew kollha migbura fil-kawza fl-ismijiet inversi **"Rita Saliba proprju et nomine vs Mario Saliba"** (Cit. Nru. 1632/99/RCP) u ghalhekk ir-riferenza ghax-xhieda hija ghall-istess li giet migbura fil-process l-iehor u dan anke in vista tad-digrieti kemm f'din il-kawza u kemm fil-kawza l-ohra fl-ismijiet inversi.

Illi l-**konvenuta** tixhed li zzewget lil-attur fil-15 ta' Frar 1989 u kellhom tifla li llum ghandha hmistax-il sena. Tirrakkonta li l-inkwiet beda seba' snin ilu. Bdiet

tissuspetta li kellu relazzjoni ma’ mara ohra ghax kien idum ma jidhol fil-ghaxija jew wara x-xoghol jinhasel u jerga’ johrog. *Inoltre* cemplilha r-ragel ta’ certu Monica li qalilha li l-attur kellu relazzjoni maghha. Meta affrontat lill-attur b’dan hu ma cahadx u qalilha li kien xeba’ minnha. Dakinhar hu telaq mid-dar matrimonjali u ghamel erbat ijiem ma jirritorna lura d-dar. Baqa’ f’din ir-relazzjoni ma’ din Monica ghal xi sena. Kera *flat* minghand ir-ragel ta’ Monica stess. Qalet *inoltre* li saret taf li zewgha kellu mara ohra f’Marzu 1999 u ppruvat tirrikoncilja.

Illi l-konvenuta tirrakkonta illi kien hemm problemi ohra fiz-zwieg. Zewgha kien vjolenti maghha meta kienu jargumentaw. Kien johloq l-argumenti u jibda jaghmel ix-xenati. Irrakkontat li darba dahal tard u qabadha u tefaghha ma’ l-art. Kien ikollhom ukoll inkwiet fuq hutha. Irrakkontat li tefaghlha flixkun mimli tal-*plastic* li hallielha marka fuq sidirha. Ghamlet rapport l-ghassa u anke esebiet ir-rapporti medici in konnessjoni mas-swat. Qalet li s-swat beda mindu beda jkollu relazzjonijiet ma’ nisa ohra qisu sentejn qabel ma sseparaw.

Illi l-konvenuta tirrakonta wkoll problemi ohra li kkontribwew ghall-falliment taz-zwieg. Qalet li meta kien jigi fil-ghaxija mix-xoghol *part time* li kellu fejn kien jahdem fl-irham, ma kienx ikun irid jinhasel u hi ma kinitx tkun tridu jorqod hdejha u ghalhekk kien jorqod fl-art. Kienet tipprova toqghod fejn zewgha pero’ kien ikecciha minn hdejh. Kien ighidilha li kien ghajjien. Ghalkemm kienet theggu biex jirrangaw il-qaghda matrimonjali taghhom, hu ma riedx.

Illi kien hemm problemi wkoll ma’ hutha ghax kien ighid li ghamlilhom xi xoghol u ma thallasx.

Illi hi telqet mid-dar ghax zewgha kien isawwatha u giet kostretta tmur lura ma’ ommha.

Illi qalet ukoll illi llum zewgha ghandu relazzjoni ma’ Russa u din sahansitra tghix f’daru. Dan tafu ghax darba cemplet lil zewgha d-dar wara li sseparaw u rrispondietha

din il-mara. Qabdet ukoll *detective* li ha ritratti ta’ l-attur ma’ din il-mara.

Illi qalet li zewgha kien jaghtiha Lm50 manteniment fil-gimgha ghalkemm kien hemm zmien meta kien jaghtiha *cheque* tal-manteniment u dan ma ssarrafx. Zewgha jahdem ghal rasu fl-irham. Kien issellef xi flus ghal dan ix-xoghol u ghamel bhala garanzija d-dar matrimonjali li hi proprjeta’ parafernali tieghu. Hi ghamlet zmien tahdem *part time* u l-flus li kienet taqla’ kienu jfaddluhom biex ihallsu lill-bank. Gieli hallasha l-manteniment mill-*overdraft* meta ma kienx idahhal flus mill-*part time*.

Illi rigward is-sitwazzjoni finanzjarja l-konvenuta qalet illi kellha kontijiet f’isimha fl-HSBC fl-ammont ta’ Lm1,436 u Lm67. Kienu flus taghha personali li gemmghet mill-flus li kellha u milli hadet mis-servizzi socjali. Dawn il-flus inqabdu mill-bank ghax zewgha ma kienx qed ihallas l-*overdraft*. Id-dar matrimonjali hi parafernali tar-ragel izda c-cens infeda fiz-zwieg. Zewgha kellu wkoll *garage* mikri ghandu li ma tafx x’sar minnu. Zewgha ghandu vann Kia numru BBJ 886 u Fiat Punto. Qalet li ghandu wkoll zewg dghajjes wahda minnhom qeghda f’*showroom* ta’ missieru u l-ohra ma tafx x’sar minnha. Id-dghajjes jisimhom Topcat u Pinot de Pinot. L-ewwel wahda xtraha Lm5,000 tmien snin ilu u l-ohra xtraha Lm9,000 xi seba’ snin ilu. Il-prezz saret tafu minghand zewgha stess u xehdet li hi stess gieli rikbet fuq il-Pinot de Pinot.

Illi in kontro-ezami xehdet illi zewgha kien ghamel xi xoghol ghal hutha qabel iz-zwieg u ma thallasx tieghu. Qalet ukoll li mhux minnu li zewgha ma kienx kuntent b’xi xoghol li fih ghenuh hutha fid-dar matrimonjali. Hi kkonfermat illi hutha ghenu lill-attur fil-bini tad-dar matrimonjali.

Illi oht l-konvenuta **Catherine Vella** xehdet illi qabel iz-zwieg l-attur kien jimpurtah biss mix-xoghol u kien jahdem sieghat twal. Spiss kien ihalli lill-konvenuta tistennih allavolja jkunu ftehmu li jiltaqghu. Wara z-zwieg ohtha kienet izzomm kollox ghaliha u ma titkellimx pero’ x-xhud

kienet tinnota li ma kienx ikollha flus u f'xi okkazjoni dejjem kienet tkun bl-istess ilbies.

Illi fl-1999 cemplet omm l-attur u kellimha zewgha li qalilha li l-attur kellu mara ohra. Marru ghand l-konvenuta u hi kkonfermat li fil-fatt kellu mara ohra u li kien ihalliha nieqsa mill-flus. Qaltilhom li jisimha Monica pero' x-xhud tistqarr li qatt ma ratu maghha ghalkemm rawh ma' mara Russa kemm-il darba wara. Qalet li ratu bosta drabi jaghmel xoghol ta' l-irham, pero' lil ohtha kienet taghtiha l-flus ghax kien ihalliha nieqsa.

Illi zewgha **John Mary Vella** kkonferma x-xiehda ta' martu u qal illi omm l-attur kienet cemplitlu u qaltlu l-kliem *"dak il-wicc ta' kelb ghandu ohra"*. Saru xi affidavits minn hut il-konvenuta George Cassar, Angelo Cassar u Polly Gauci li kollha qalu li l-attur ghamlilhom xi xoghol b'xejn fi djarhom qabel iz-zwieg.

Illi l-attur fl-affidavit tieghu xehed illi l-problemi matrimonjali bdew immedjatament wara t-tieg. Martu kienet gja' tqila u kellha karattru difficli li haseb li kien kawza tat-tqala. Anke ghall-ahhar tat-tqala kienet tinsisti li tmur ma' ohtha l-bahar xi tliet darbiet fil-gimgha allavolja kien iwissiha biex tibza' ghat-tarbija u ma toqghodx taghmel hinijiet twal fix-xemx.

Hi ma kinitx taghti kazu. Ma kienet issajjar xejn, pero' kienet tiehu rigali ta' ikel ghand ohtha. Meta kien jirritorna wara gurnata xoghol ma kienx isib ikel u kienet iggiblu l-iskuza li hi ghajjiena. Lanqas ma kien isib xi jsajjar ghax il-*cupboards* u l-*freezers* kienu jkunu vojta.

Qal li dak iz-zmien kien jahdem id-Dwana u *part-time* fl-irham. Kellu ntrojtu tajjeb u kien jaghtiha xi Lm60 fil-gimgha.

Kien ihobb lil martu pero' ma kienx jircevi ebda rispett minghandha. Meta kien jixtri xi ornamenti ghad-dar kienet tiggieled mieghu u tghidlu li d-dar hi kbira. Ghalhekk qabbad lil kugintu tnaddfilhom id-dar darba fil-gimgha. Pero' martu ma naqsitx tgerger.

Qal li hadem hafna xoghol ghal hutha u kellha tigbor il-flus hi ghax hu staha. Dawn il-flus qatt ma gabithom jew jekk gabithom zammithom hi ghax hutha qalulu li hallsu lilha.

Hu kien ighin fid-dar wara t-twelid tat-tarbija ghax hutha flok ighinu kienu jgorru kulma jkollhom bzonn mill-*cupboards* u wrihom li ma ghandux pjacir bihom. Ghalhekk kien ghamel xi erba' snin jahsel id-dar hu wara x-xoghol u martu baqghet l-istess, cjoe' dejjem tgerger.

Meta t-tarbija kienet tkun ma tiflahx, flok tiehu hsiebha, l-attrici kienet iccempel lil ommu u tispicca tqatta' granet ghand ommu. Qal li mit-tnax-il sena li ghandha binthom ghexet tmienja minnhom ghand ommu. Binthom fil-fatt baqghet il-favorita tal-genituri tieghu mill-ulied kollha.

Wara li twieldet it-tarbija, martu bdiet issajjar pero' bil-menu li ma jvarjax u anke jekk it-tifla ma joghgobiex certu ikel, xorta kienet tipprepara l-istess, u kienet tibghatha ghand ommu jew ohtu.

Anke r-relazzjoni sesswali naqset wara z-zwieg u kienet tkun trid li jkollhom relazzjonijiet f'certi granet specifici biss.

Martu dejjem ghazlet lil familtha qablu. Irrakkonta episodju meta martu gellditu ma' hutha ghax qalet li ma felhitx ghal dar kbira u hu ma riedx ibiegh. Hutha xewxuha kontrih biex titilqu u anke xlewh li kellu relazzjoni ma' nisa ohra. Fil-fatt f'dik l-okkazjoni telaq id-dar bit-tifla ghax martu ma riditx tigi lura, izda dak il-lejl cemplitlu u talbitu mahfra.

Jghid li kien jixtieq wara gimgha xoghol johorgu jieklu flimkien pero' martu kienet trid tmur ghand ommha fejn kienu joqoghdu jitkixxfu dwar il-qliegh tieghu. Fl-ahhar kien iwassal lil martu ghand familtha u hu jmur fil-*garage* jahdem.

Minflok fehmitu martu marret ma' ommha ghand Dun Ang Seychell li ppropona laqgha bejnu u l-attrici. F'din il-

laqgha Dun Ang spicca qalilha li kienet ardita u dispettuza lejn zewgha u wissiha li jekk tibqa' f'din il-hajja zewgha ser jitlaqha u jsib mara ohra. Hu ppropona li jmorru laqghat kull gimgha u fil-fatt damu jmorru xi tmien xhur. Sadattant kien ukoll qed ighin lil Dun Seychell f'*refurbishment* ta' *hostel* ghall-handikappati izda flok tinkoraggih kienet tghajjru ghax ix-xoghol kien qed isir bla hlas. Wara xi zmien waqfet tattendi ghal-laqghat.

Minkejja dan ma tbiddel xejn fiz-zwieg. Kien iqatta' hafna hin fuq ix-xoghol u gieli mar id-dar fl-ghaxra ta' bil-lejl u jsib it-tifla bid-deni jew mhux mahsula.

Anke meta kellha bzonn tmur l-isptar ghal gurnata *circa* 1996 hu mar u qaghad maghha. Minflok ringrazzjament meta kellhom xi jghidu ghajritu li kien bahnan ghax qaghad maghha.

Wara ftit zmien waqa f'*depression* u anke kellu jara psikjatra ghax il-business kien sejjer hazin billi f'dak iz-zmien kien beda jahdem ghal rasu u l-problemi ta' martu ma kinux ighinuh, anzi kienet tghajru mignun.

Waqt xi argument gieli pprovokatu billi ssawwat lit-tifla jew tkisser xi affarijiet tad-dar. Mhux l-ewwel darba li gie ghajjien mix-xoghol u kienet tispicca tippuntalu xi sikkina.

Avolja kien jahdem anke l-Hadd biex ma jhallix il-familja nieqsa, kienet tghajru li ghandu *speedboat* ghal xejn. Pero' anke meta ma kienx ikollu xoghol xorta ma kinitx tkun trid tigi mieghu.

Darba giet bi proposta li tmur tahdem *waitress* u biddlet xi sitt *jobs* fi tliet xhur. Imbaghad sabet *job* iehor bejn is-sitta ta' fil-ghaxija u nofs il-lejl. Pero' kienet tidhol fl-erbgha ta' fil-ghodu ghax kienet tmur tiehu *drink* ma' shabha. F'dak iz-zmien kellu problema tax-xoghol li fuqha spicca l-Qorti u mohhu beda jghejja. Iltaqa' ma' mara ghand il-psikjatra li kellha problemi simili ghal tieghu u nholqot hbiberija bejniethom ghax kienu jsibu wens f'xulxin. Pero' din ma kinitx hbiberija ntima. Biss gara li din il-mara holqitlu aktar problemi ghax kellha argument ma zewgha u qaltlu li

kienet lesta titilqu biex tmur ma’ l-attur ghax thobbu. Dan sar jaf min kien l-attur u cempel lill-konvenuta. L-attur jammetti li ma kienx qal xejn lil mara dwar din il-mara biex ma jdahhlilhiex flieles f’mohhha. Hu fil-fatt waqaf ikellem lil din il-mara anke ghax zewgha kien heddu. Kellu glieda mal-mara u ghamel xi tliet ijiem jorqod fil-garaxx u meta mar lura martu talbitu jirrangaw. Hu ma riedx u hi qabdet u telqet ghand ommha u halliet it-tifla mieghu. Xi granet wara cempel Dun Ang biex ihajru jirranga, pero’ l-attur ma riedx.

Meta telqitu martu, kellu sebgha u tletin (37) sena u kien fi stat *down* hafna. Beda anke jahseb fuq suwicidju. Hajtu tbiddlet dan l-ahhar meta ltaqa’ ma’ mara tal-affari taghha li ghinitu jaghraf id-differenza u r-rispett bejn mara u ohra.

Fil-kontro-ezami xehed illi hu minn dejjem taha Lm60 fil-gimgha, cjoe’ l-paga li kien ikollu, u hu kien jghix bil-*part time* u jhallas id-dejn. Ta’ dan kienet tlesti xi platt minestra u anqas hobz ma kien isib. Safejn jiftakar ma tahiex manteniment meta kien dizokkupat fl-1996. Qal li martu gieli xtrat hafna laham mhux ghalihom izda biex taghtih lil hutha.

Mill-irham kien idahhal xi Lm300 fix-xahar pero’ gieli ma thallasx ta’ xoghlu. Xehed li biex abbillixxa d-dar nefaq xi Lm1,000 ghax kien jaghmel hafna xoghol hu. Qal li ma jafx kemm dahhal flus mix-xoghol ta’ l-irham ghax qatt ma ddikjarhom fit-taxxa.

Ammetta li hafna drabi mar jiekol ghand ommu minghajr ma avza lil martu.

Hu cahad li hut il-mara qatt hadmu d-dar bla hlas u kkonferma li l-kreditu li ghandu kontra hutha jirreferi ghal-perjodu qabel iz-zwieg. Qal li f’daru hadem biss Joseph Cassar, hu martu. Dan kien thallas Lm400 ta’ xoghlu hmistax-il sena ilu u x-xoghol kien hazin tant li kellu jirrimedjah l-attur.

Cahad li qatt refa’ jdejh fuq martu *nonostante* li kienet tipprovokah. Kienet hi li terfa’ jdejha u gieli anke sawtet

lit-tifla billi tigbidha minn xagharha tul l-intrata. Qatt ma ha passi kontra martu.

Qal illi t-tifla ghandha relazzjoni tajba ma' martu pero' ghandha relazzjoni ahjar mieghu. Hu qal li t-tifla dahhalha skola privata, cjoe' St Catherine's din is-sena wara li taha ghazla bejn skola privata u safra. Ma' ommha ma kkonsultax ghax din taqta' t-*telephone* meta jkellimha. L-ispejjez ghall-iskola johroghom hu. Hu kien qal b'dan l-arrangament li ser johrog l-ispejjez hu lit-tifla, u din kellha tghid lil ommha b'dan.

Mistoqsi dwar ic-certifikat tat-tabib esebit u zewg rapport maghmula mill-mara qal li dwar ic-certifikat ma kien jaf xejn u illi dwar l-incident tas-7 ta' Marzu jaf li martu rrappurtatu u gew pulizija fejn spjegalu li veru kellhom argument, pero' kulma ghamel hu li kellu jdejh mxarrbin u tajjar ftit taqtir fuqha. Ma kien jaf xejn dwar l-incident tal-20 ta' l-April 1999. Qal pero' illi jiftakar okkazjoni meta martu kienet gja' telqet mid-dar matrimonjali u darba gie lura u qabadha tisraq xi affarijiet mid-dar ghax kienet gia hadet l-affarijiet taghha. Cahad li wadbilha xi haga.

Hu qal li ma jaf lil hadd jismu Monica u wara s-separazzjoni qed tghix mara Russa mieghu. Meta t-tifla tkun ghall-access mieghu jaraha kuljum ghalkemm tghix ghand il-genituri tieghu. Hu ma jzommhiex mieghu mhux ghax qed ighix ma' mara ohra izda ghax mhedda minn ommha.

Illi dwar in-negozju qal li hemm *overdraft* li llum ilahhaq xi Lm12,000 ghalkemm l-*istatement* esebit minnu Dok "ND2" juri bilanc ta' Lm10,000 f'Marzu 2002. Hadu fiz-zwieg u beda bis-somma ta' Lm6,000. Kien ha l-*overdraft* kemm ghan-negozju w anke biex ighixu bih tant li martu gieli ffirmat *cheques* mill-*overdraft account* ghall-manteniment ghax ma kienx ikollu ebda qliegh. Hu zied li l-kontroll tan-negozju kien f'idejh. Qal li l-hlasijiet li saru fuq il-*loans* saru minn flus generati minnu. Zied li hemm dejn iehor ta' madwar Lm2,000 favur ta' certu Emanuel Morguello. Dwar il-kawza li ghandu kontra Agius Marble Works ghall-kreditu ta' Lm843 din ghadha mhix deciza mill-Qorti.

Illi xehdet **Nazzarena Busuttil**, *supervisor*, li esebiet il-*home loan account* f'isem il-konvenut li ttiehed qabel iz-zwieg u li sa Jannar 2003 fih debitu ta' Lm3,737.

Illi din ix-xhud esebiet ukoll kont bankarju f'isem Rita Saliba li nfetah fl-1979 u illi fl-14 ta' Frar 1989 kellu bilanc ta' Lm2,000. Dan inghalaq fis-16 ta' Marzu 1989.

Illi **Paul Gambina**, manager tal-Bank of Valletta, esebixxa tliet kontijiet bankarji f'isem l-attur b'bilanc fihom ta' Lm55 *circa*.

Illi xehed ukoll **Tony Mangion** tal-Malta Maritime Authority li qal li ma hemmx dghajjes registrati mill-attur mal-MMA.

(ii) <u>APPREZZAMENT TAL-PROVI.</u>

<u>(a) RESPONSABBILTA'.</u>

Illi din il-Qorti wara li ezaminat il-provi kollha prodotti taqbel ma' l-abbli Perit Legali Dr. Mark Chetcuti fir-rapport tieghu pprezentat fi-kawza l-ohra li mill-istess jirrizulta illi r-responsabbilta' ghat-thassir taz-zwieg hija unikament ta' l-attur, ghalkemm din il-Qorti qed tindika wkoll f'din is-sentenza fejn ma' taqbilx ma' l-istess perit legali.

Illi fil-fatt l-konvenuta tibbaza wkoll it-talba taghha fil-kawza l-ohra ghall-separazzjoni personali fuq adulterju. F'dan il-kuntest jirrizulta car illi llum, cjoe' wara s-separazzjoni *de facto* l-attur qed ighix ma' mara Russa, u dan huwa wkoll ammess minnu. Il-konvenuta tallega wkoll pero' illi anke qabel is-separazzjoni, l-attur kellu relazzjoni ma' mara ohra, u illi din kienet ir-raguni principali, apparti l-vjolenza ta' l-attur, li gieghlitha titlaq mid-dar matrimonjali. Il-konvenuta tallega li hi saret taf bl-adulterju ghax ir-ragel tal-persuna li kienet qieghda ma' l-attur cemplilha biex jinfurmaha. Hi tixhed ukoll illi zewgha, konfrontat b'dan ma cahadx. Ix-xiehda tal-konvenuta hi korroborata minn ohtha Catherine Vella u r-ragel taghha fis-sens illi omm l-attur stqarret ma' John Mary Vella li binha kellu relazzjoni ma' mara ohra.

Illi l-attur jammetti r-relazzjoni mal-mara Russa izda jipprova jispjega illi mal-mara l-ohra cjoe’ dik ta’ qabel is-separazzjoni, kienet tezisti biss hbiberija platonika peress illi kienu sabu *a shoulder to cry on* billi t-tnejn kienu qed jghaddu minn problemi familjari. Hu jixhed illi din il-mara vvintat storja dwarhom biex taqla’ l-inkwiet ma’ zewgha. Il-Qorti thoss li l-verzjoni ta’ l-attur ma hijiex verosimili, u fi kliem l-istess perit legali din l-ispjegazzjoni li ta hija wahda fjakka ghaliex ma tifhimx x’raguni setghet kellha din il-mara li tghid lil zewgha b’relazzjoni adultera waqt iz-zwieg. L-ispjegazzjoni aktar plawsibbli hi li zewgha qabadha jew li l-attur wieghdha li ser jitilqu flimkien u din ghamlet l-arja u ghajret lil zewgha b’dan. Pero’ l-ispjegazzjoni ta’ l-attur fic-cirkostanzi ma hijiex kredibbli, u din il-Qorti thoss li mix-xhieda prodotti jirrizulta li l-attur ikkommetta adulterju anke waqt li kien qed jghix mal-konvenuta. Dan huwa wkoll evidenzjat mill-komporatment konstanti ta’ l-attur fil-konfront tal-konvenuta waqt dan il-perjodu, u ghalhekk din il-Qorti taqbel mal-konkluzjoni tal-perit legali hawn ukoll, fis-sens li jirrizulta li l-attur mhux issa biss ikkometta adulterju, izda wkoll waqt iz-zwieg u l-konvivenza tieghu mal-konvenuta.

Illi l-konvenuta tallega wkoll vjolenza kontriha u nuqqas t’attenzjoni da parti ta’ zewgha. Din il-Qorti thoss li kontrarjament ghal dak relatat mill-perit legali, jirrizulta mill-provi prodotti li effettivament l-attur kien isawwat lil martu u din ma kenitx okkazjoni ta’ darba. Fil-fatt kif xehdet l-istess konvenuta fis-seduta tas-7 ta’ Marzu 2001 (fil-kawza l-ohra) hija kienet kostretta titlaq mid-dar konjugali u tmur tghix ma’ ommha minhabba l-istess swat. Irrepetiet l-istess fis-seduta tal-5 ta’ Ottubru 2001 fejn qalet hekk:-

“Fid-9 ta’ Mejju 1999 jiena kont tlaqt mid-dar konjugali. Tlaqt peress li kont sfurzata nitlaq minhabba li l-komportament ta’ zewgi kien wiehed vjolenti, kien iwaddabli l-affarijiet u ma kontx nista’ nkellmu izjed, u f’dan iz-zmien gieli anke refa’ jdejh fuqi”.

Illi l-istess konvenuta rrakkontat ukoll incident li gara ghall-habta ta' April jew Mejju 1999, u regghet xehdet dwar l-istess incidenti ta' vjolenza fis-seduta tat-28 ta' Novembru 2001. F'dan il-kuntest kienu saru wkoll rapporti lill-pulizija, liema rapporti huma esebiti a fol. 51 u 52 tal-process l-iehor, u hemm ukoll zewg certifikati medici datati rispettivament 20 ta' April 1999 u 7 ta' Mejju 1999. Din il-Qorti wara li ezaminat il-provi kollha, thoss li l-konvenuta ppruvat sal-grad rikjest mill-ligi u anke *oltre* li l-attur kien hati lejha anke ta' vjolenza domestika, u dan billi f'diversi okkazjonijiet refa' jdejh fuqha, li fl-ahhar kienet minhabba hekk kostretta li titlaq mid-dar taghha.

Illi dwar in-nuqqas ta' attenzjoni li l-attur kien juri allegatament fil-konfront tal-konvenuta, jirrizulta illi l-attur ma' kienx iqatta' hafna hin id-dar ghax anke mix-xiehda tieghu qal li dejjem jahdem. Din l-akkuza saret miz-zewg kontendenti kontra xulxin. Filwaqt li l-konvenuta tixhed illi qatt ma kienu jkunu flimkien specjalment meta ssuspettat li qabad ma' mara ohra, l-attur ukoll jattribwixxi nuqqasijiet serji da parti ta' martu.

Illi fil-fatt fl-istess xhieda l-attur jallega li ghalkemm kien jaghtiha manteniment ta' Lm60 fil-gimgha, ma kinitx issajjarlu jew tnaddaf jew tiehu hsieb tat-tarbija. Illi pero' din il-Qorti, bhal perit legali, tinnota certu nkonsistenzi fix-xhieda ta' l-istess attur ghaliex ghalkemm jallega illi martu ma kinitx issajjar, mill-banda l-ohra in kontro ezami huwa jghid li minn jeddu kien imur jiekol ghand ommu minghajr ma jghidilha.

Illi l-istess attur jghid ukoll illi tant ma kinitx kapaci tiehu hsieb it-tarbija li hafna miz-zmien qattghetu ghand ommu bit-tarbija. Apparti li prova ta' dan ma ngabitx u li kieku ittellghet tixhed omm l-attur dawn l-allegazzjonijiet kienu jkunu verifikabbli, bhalma kien ikun verifikabbli kif kienet izzomm id-dar u l-familja, mill-provi prodotti ma hemm l-ebda dubju li dejjem kienet l-istess konvenuta li hadet hsieb minuri, almenu fil-perjodu li l-partijiet baqghu jghixu flimkien.

Illi l-attur jallega wkoll li l-konvenuta kienet tippreferi lil familtha minnu, pero' anke f'dan il-kaz din l-allegazzjoni ma' giet bl-ebda mod ippruvata u wisq anqas sostanzjata ghax prova ta' dan ma hemmx hlief allegazzjonijiet li kellhom jaghtuh xi flus ta' xi xoghol li ghamlilhom meta kien ghadu gharus. Hu jallega wkoll illi ftit xhur qabel is-separazzjoni l-konvenuta harget tahdem u kienet iddum barra.

Illi din il-Qorti taqbel mal-Perit Legali illi l-allegazzjonijiet ta' l-attur kontra martu ma gewx ippruvati u ghakemm kull zwieg ikollu d-diffikultajiet tieghu u kulhadd ghandu d-difetti tieghu. Pero' din il-Qorti thoss illi dak li wassal ghall-falliment taz-zwieg kien l-infedelta' u l-vjolenza domestika u swat *da parte* tal-attur u ghalhekk l-ewwel talba attrici f'din il-kawza ghandha tigi milqugha, u dan ghar-ragunijiet imputabbli unikament lill-attur kif gie deciz fil-kawza fl-ismijiet inversi.

<u>(b) KURA U KUSTODJA</u>.

Illi mill-provi rrizulta illi t-tifla Gaynor ta' hmistax-il sena (15) tqatta' gimgha ma' ommha u gimgha ma' missierha. Fil-gimgha li tqatta' ma' missierha hu jaraha kuljum pero' fil-fatt torqod man-nanniet paterni. Ir-raguni li tidher pjuttost cara hi illi l-missier ighix ma' mara barranija u ghalhekk kemm jista' jkun it-tifla ma tigix esposta ghal certi modi ta' ghixien.

Illi jidher li dan l-arrangament kellu l-benedizzjoni tas-Sekond' Awla u sa llum hadd mill-partijiet ma wera xi oggezzjoni jew ilment ghal dan l-arrangament.

Illi din il-Qorti ma taqbilx li l-ulied ma jkollhomx dar stabbli fejn ighixu jew li l-genituri materni jew paterni jkollhom accessibbilta' ghan-neputijiet aktar mill-genituri.

Illi f'cirkostanzi ohra din il-Qorti kienet tissottometti mod differenti ta' kura tat-tifla Gaynor, pero' tenut kont li t-tifla llum ghandha hmistax-il (15) sena, u ilha tghix b'dan il-mod ghal aktar minn erba' snin u jidher li ma hemmx problemi la mill-genituri jew minn nanniet, ma thossx li

jkun fl-interess tat-tifla, sakemm ma jirrizultawx provi ohra li jbiddlu l-*modus vivendi* ta' din it-tifla.

Illi ghalhekk din il-Qorti taqbel mal-Perit Legali illi l-kura u l-kustodja ghandha tkun kongunta bejn il-partijiet u illi t-tifla Gaynor tibqa' tabita gimgha ma' ommha u gimgha ma' missierha, fis-sens li missierha jkollu access liberu fil-gimgha li tkun mieghu izda tghix u torqod ghand il-genituri paterni.

(c) MANTENIMENT.

Illi din il-parti qajmet diffikulta lil din il-Qorti peress illi ma rrizultawx provi cari tal-qliegh tal-partijiet.

Illi jirrizulta illi l-attur kien f'xi zmien jahdem mal-Gvern u kellu *part time* iwahhal l-irham. Fl-1996 *circa* jidher li waqaf jahdem mal-Gvern u beda jahdem ghal rasu fl-irham. Jixhed li kien idahhal xi Lm300 fix-xahar meta kien *part-time* ghax kien ikollu hafna hin liberu mix-xoghol mal-Gvern. Jirrizulta illi hu ghamel *overdraft* meta waqaf jahdem mal-Gvern biex ighinu f'dan ix-xoghol. Dan l-*overdraft* zdied konsiderevolment u ma jirrizulta xejn x'inhu l-qliegh ta' l-attur illum, jew jekk fil-fatt ghandux qliegh.

Illi dan jirrizuta biss indirettament peress li dan is-sajf skond ix-xiehda tieghu stess, hu offra lit-tifla jew li tmur skola privata, cjoe' St. Catherine's jew isifirha. Hi ghazlet l-iskola. Hu fatt illi din l-iskola mhix irhisa u kwindi l-attur ghandu ntrojtu, kif ukoll jehtieg li jkollu ntrojtu biex ikun jista' jmantni lilu nnifsu u mara ohra.

Illi ma rrizutax xi qliegh ghandha l-konvenuta. Zgur li kienet tiehu s-servizzi socjali ghax hekk xehdet dwar xi flus li fadlet. Irrizulta ghax mhux kontradett li ghamlet xi zmien tahdem *part-time* ftit qabel ma sseparaw, pero' llum ma rrizultax li qed tghix bl-ghajnuna socjali, jew b'xi introjtu, jew forsi bit-tnejn.

Illi fic-cirkostanzi ghalhekk, ghalkemm il-konvenuta, jekk ma tahdimx u mhix kapaci tahdem ghandha jedd ghall-

mantentiment minghand zewgha *stante* l-htija fis-separazzjoni, pero' ma jistax jigi akkordat xi forma ta' manteniment lill-mara minhabba nuqqas ta' provi hlief ghal dak li ser jinghad aktar 'il quddiem. Din il-Qorti f'dan in-nuqqas u sabiex jigu evitati proceduri futuri ser tiehu dan il-fattur fil-konsiderazzjonijiet dwar il-komunjoni.

Illi rigward it-tifla *stante* li tqatta' gimgha ma' ommha u gimgha ma' missierha, il-Qorti thoss illi l-missier ghandu jipprovdi manteniment adegwat. F'dan il-kaz il-Qorti tiffissa hlas ta' Lm40 fix-xahar li l-attur ghandu jhallas lil martu ghall-manteniment ta' bintu sakemm din taghlaq it-tmintax-il sena (18) waqt li din tkun ma' ommha, kif ukoll li jibqa' jhallas l-ispejjez kollha ta' l-edukazzjoni tat-tifla li ghandha tinzamm fi skola privata. Jekk it-tifla tibqa' tistudja l-attur ghandu jibqa jaghti l-istess somma lill-omm sakemm it-tifla taghlaq tlieta u ghoxrin (23) sena jew tibda tahdem *full time*, jew ma tibqax tghix ma' ommha, jew tizzewweg skond liema kundizzjoni tavvera ruhha l-ewwel.

(d) <u>KOMUNJONI TAL-AKKWISTI.</u>

Illi d-dar matrimonjali hi parafernali ghall-attur u dwar dan il-konvenuta ma hija qed tikkontesta xejn. L-attur kellu *home loan* li baqa' jithallas tul iz-zwieg. Il-*loan* kienet ta' *circa* Lm6,000 u tul iz-zwieg thallset is-somma ta' Lm7,327.93 pero' minhabba l-imghaxijiet fadal bilanc dovut Lm3,737 *circa*. Id-dar kellha cens perpetwu li nfeda fiz-zwieg. Ic-cens ta' Lm68 fis-sena, bil-5%, infeda bl-ammont ta' Lm1,360, allavolja l-kuntratt jew cedola tal-fidi ma jirrizultax fl-atti. L-attur jghid li tul iz-zwieg saru xi Lm1,000 miljoramenti fid-dar.

Illi l-konvenuta zzid li zewgha xtara fiz-zwieg vann Kia BBJ 886 u Fiat Punto. Ghandu zewg dghajjes Topcat li xtara Lm5,000 tmien snin ilu u ohra Pinot de Pinot li xtara Lm9,000 xi seba' snin ilu. Dawn mhux kontradetti minn zewgha. Qalet li ghandu *garage* mikri li ma tafx zammux.

Illi qalet ukoll illi hi faddlet is-somma ta' Lm1,500 mill-flus li tawha tas-Servizzi Socjali li nqabdu peress li zewgha ma hallasx l-*overdraft*.

Illi l-attur jixhed li hemm *overdraft* li sar fiz-zwieg. Beda b'Lm6,000 biex jintuza ghax-xoghol tieghu u biex jghajjex il-familja u llum bl-imghaxijiet fih xi Lm12,000.

Illi qal li ghandu debitu ta' xi Lm2,000 ma' certu Emanuel Morguillo u kreditu ta' *circa* Lm843 minghand Aguis Marble Woodworks pero' dan hu mertu ta' kawza. L-attur semma wkoll xi krediti dovuta minn hut il-konvenuta pero' din il-Qorti thoss illi anke jekk dovuti dawn huma krediti ta' l-attur ta' qabel iz-zwieg u kwindi ma jinkwadrawx ruhhom fil-komunjoni ta' l-akkwisti.

Illi **Nazzarena Busuttil** tal-HSBC xehdet illi l-konvenuta kellha depozitu ta' Lm2,000 meta zzewget li gie zbankat xi xahrejn wara.

Illi **Paul Gambina** tal-Bank of Valletta qal li jezistu tliet kontijiet bankarju f'isem l-attur fl-ammont ta' Lm55.

Illi din il-Qorti ma rrizultalha xejn dwar mobbli fil-komunjoni *oltre* dawk elenkati.

Illi kwindi jirrizulta illi d-dar matrimonjali hi tal-attur pero' tul iz-zwieg thallset is-somma ta' Lm7,327 mill-assi tal-komunjoni, saru b'xi Lm1,000 miljoramenti u gie mifdi c-cens fl-ammont ta' Lm1,360. Fadal dejn ta' Lm3,737. Il-karozzi u d-dghajjes huma tal-komunjoni imma jinsabu f'idejn l-attur ghalkemm ma jirrizultax la l-valur tal-vetturi u lanqas il-valur odjern tad-dghajjes li skond il-konvenuta nxtraw Lm14,000. Il-konvenuta wkoll kellha depozitu ta' Lm2,000 qabel iz-zwieg li ttiehed tul iz-zwieg u faddlet Lm1,500 li ttiehed biex jaghmel tajjeb ghal *overdraft* li hemm ta' *circa* Lm12,000 li sar principalment ghan-negozju u biex jghin il-familja, ghalkemm ma ngabitx prova mill-attur xi ntefaq ghall-familja minn dan l-*overdraft*.

Illi hu car hu illi l-konvenuta spiccat b'xejn u fic-cirkostanzi hu difficli li tikkwantifika u taqsam il-komunjoni oggett b'oggett. *Inoltre* kif gja' gie sottomess, il-konvenuta ma nghatat ebda manteniment ghax ma jirrizultax il-qliegh ta'

zewgha, ghalkemm sa fejn jirrizulta hi ntitolata ghall-manteniment.

Illi jinghad ukoll illi tul iz-zwieg d-dar matrimonjali ghalkemm parafernali izda saru akkrexximenti fil-valur taghha naxxenti mill-komunjoni tal-akkwisti, bhal hlas ta' dejn, fidi ta' cens u miljoramenti.

Illi wara li gew meqjusa dawn il-fatti, din il-Qorti thoss illi l-attur ghandu jiehu d-dar b'kulma fiha, il-vetturi u d-dghajjes u l-kreditu dovut minn Agius Marble Works kif ukoll id-depoziti bankarji mal-Bank of Valletta, pero' jrid jidhol ghar-responsabbilta' tal-hlas tad-dejn kollu li fadal fuq id-dar, id-dejn ma' Emanuel Marguillo u l-*overdraft* kollu, li a skans ta' prova ohra, jirrizulta li sar ghax-xoghol tieghu li llum ghadu jgawdi minnu hu esklussivament.

Illi biex jaghmel tajjeb pero' ghal telf li l-konvenuta kellha tal-flus parafernali, ta' nofs dak li faddlet tul iz-zwieg, u ta' sehemha mill-flus li thallsu mill-komunjoni kif fuq premess u wkoll tal-akkrexximent fil-valur tad-dar matrimonjali anke invista tal-benefikati maghmula, u wkoll ghaliex jidher li ser ikun difficli ghall-konvenuta sabiex tithallas xi forma ta' manteniment mill-attur, kif *di piu* gara fil-mori tal-kawza, din il-Qorti *arbitrio boni viri* thoss illi l-attur ghandu jhallas lil martu s-somma ta' Lm6,000 ghal darba wahda biss a saldu tal-pretensjonijiet taghha kollha taghha fuq il-komunjoni u Lm6,000 ohra a saldu tal-manteniment skond l-**artikolu 54 (3)** li jista' *talvolta* jkun dovut lilha.

Illi ghalhekk in konkluzjoni din il-Qorti taqbel mal-Perit Legali illi ghandha tintlaqa' l-ewwel talba attrici imma ghar-ragunijiet imputabbli lill-attur stess; ghandha wkoll tintlaqa' *in parte* t-tieni u t-tielet talba attrici b'dan illi l-kura u l-kustodja ghandha tkun kongunta bil-kura tinqasam kif relevat aktar 'il fuq; jigu michuda r-raba' u l-hames talba attrici *stante* li s-separazzjoni sehhet *proprio* tort ta' l-attur u fil-kawza l-ohra gew applikati kontra l-istess attur id-dispozizzjonijiet ta' l-**artikolu 48** *in toto;* mhux il-kaz li tintlaqa' is-sitt talba attrici, ghalkemm l-istess fond u mmobbli qed jigi dikjarat li huwa ta' l-attur, u hlief ghall-hlasijiet t'ammonti ndikati fi-kawza l-ohra, l-istess

konvenuta ma ghandha ebda dritt fuq l-istess fond, li ma ghandux jigi kkonsidrat izjed bhala fond matrimonjali; u fir-rigward tas-seba', tmien u disa' talba attrici dawn qed jigu milqugha biss kif indikat fl-istess sentenza fl-ismijiet inversi b'applikazjoni tad-dispozizzjonijiet ta' l-**artikolu 48 tal-Kap 16** kontra l-attur u ghall-qsim u assenjazzjoni tal-komunjoni ta' l-akkwisti tirreferi ghal dak li gja' nghand aktar 'il fuq.

<u>III. KONKLUZJONI.</u>

Illi ghalhekk ghal dawn il-motivi, din il-Qorti, **taqta' u tiddeciedi,** billi filwaqt li tilqa' l-eccezzjonijiet tal-konvenuta biss in kwantu l-istess huma kompatibbli ma' dak hawn deciz, **tichad ir-raba' u l-hames talba attrici u tastjeni milli tiehu konjizzjoni tas-sitt talba attrici hlief ghad-dikjarazzjoni hawn moghtija fil-kuntest ta' l-istess talba, tilqa' t-talbiet attrici l-ohra** biss fis-sens hawn deciz b'dan illi:-

(1) Tilqa' l-ewwel talba attrici biss fis-sens li tiddikjara s-separazjoni personali bejn il-kontendenti ghar-ragunijiet imputabbli unikament lill-attur konsistenti f'adulterju, mohqrija, u sevizzi, b'dan ukoll li b'konsegwenza ta' l-istess iz-zwieg bejn il-partijiet tkisser irremedjabbilment.

(2) Tilqa' wkoll it-tieni talba attrici biss fis-sens illi l-kura u l-kustodja tal-minuri Gaynor Saliba ghandha tkun kongunta bejn il-partijiet u bil-kura u access tinqasam kif indikat aktar 'il fuq, b'dan illi t-tifla Gaynor tibqa' tabita gimgha ma' ommha u gimgha ma' missierha, fis-sens li missierha jkollu access liberu fil-gimgha li tkun mieghu, filwaqt li tghix u torqod ghand il-genituri paterni.

(3) Tilqa' din it-talba kif provdut appena f'din ic-citazzjoni.

(4) Tichad din it-talba anzi jinghad li l-attur qed jigi ddikjarat li ghandu ghal dak li jirrigwarda l-manteniment ghat-tifla Gaynor *da parte* tieghu l-obbligu li jmantni lill-istess minuri, u ghalhekk tordna lill-attur ihallas lill-konvenuta bhala manteniment ghall-istess minuri l-ammont ta' erbghin lira Maltija (Lm40) fix-xahar, pagabbli

b'effett mid-data ta' din is-sentenza kull xahar bil-quddiem fir-residenza tal-istess konvenuta u b'dan ukoll li tordna lill-attur sabiex ihallas l-ispejjez kollha ta' l-istess minuri ghall-edukazzjoni taghha, tali spejjez kif attwalment huma u jezistu, kollox kif indikat aktar 'il fuq f'din id-decizjoni u fid-decizjoni fl-ismijiet inversi deciza wkoll llum stess.

Illi f'dak li huwa manteniment tal-konvenuta, din il-Qorti fl-ewwel lok tafferma li l-konvenuta ghandha dritt ghall-istess minghand l-attur bhalma kellha wkoll fil-mori tal-kawza, u allura f'dan is-sens tichad it-talba attrici. Il-Qorti tirreferi ghal dak li qed jigi deciz dwar id-divizjoni tal-komunjoni anke b'applikazzjoni tal-**artikolu 54 (3) u 48 tal-Kap 16** fejn l-attur qed ikun ordnat anke permezz tas-sentenza fl-ismijiet inversi sabiex ihallas somma *per saldo* ghad-drittijiet ta' l-istess konvenuta ghall-mantiment minghandu, kif qed jigi deciz fiz-zewg kawzi konnessi.

(5) Tichad din it-talba.

(6) Tastjeni milli tiehu konjizzjoni ta' din it-talba ghalkemm jigi ddikjarat li l-istess fond u mmobbli huwa parafernali ta' l-attur, u hlief ghall-hlasijiet ta' ammonti ndikati fil-kawza l-ohra bl-ismijiet inversi u f'din il-kawza, l-istess konvenuta ma ghandha ebda dritt fuq l-istess fond, li ma ghandux jigi kkonsidrat izjed bhala fond matrimonjali.

(7), (8), u (9) Tilqa' is-seba', tmien, u disa' talba attrici biss fis-sens li tordna x-xoljiment tal-komunjoni ta' l-akkwisti b'effett mid-data ta' din is-sentenza b'dan li dwar assenjazzjoni u divizjoni tal-komunjoni ta' l-akkwisti din il-Qorti tordna li l-attur jigi assenjat il-mobbli kollha li hemm fl-istess dar b'kulma fiha (apparti l-fond "Desert Rose", Triq l-Alfier, Zejtun – li hija parafernali ghall-attur), il-vetturi u d-dghajjes u l-kreditu dovut minn Agius Marble Works, kif ukoll id-depoziti bankarji mal-Bank of Valletta plc, b'dan ukoll li qed jigu assenjati lill-istess attur id-debiti kollha li baqa' jiggravaw l-istess immobbli u allura r-responsabbilta' tal-hlas tad-dejn kollu li fadal fuq id-dar, kif ukoll id-debiti ezistenti ma' Emanuel Marguello u kull ammont dovut fuq l-*overdraft* mal-bank indikata fl-istess xhieda, b'dan pero' li in vista ta' tali assenjazzjoni lill-attur

kif hawn appena deciz, u ghalhekk sabiex taghmel tajjeb ghat-telf li l-konvenuta kellha tal-flus parafernali, ta’ nofs dak li faddlet tul iz-zwieg, u ta’ sehemha mill-flus li thallsu mill-komunjoni kif fuq premess, u wkoll tal-akkrexximent fil-valur tad-dar matrimonjali. Dan anke in vista tal-benefikati maghmula u wkoll ghaliex jidher li ser ikun difficli ghall-konvenuta sabiex tithallas xi forma ta’ manteniment mill-attur, kif *di piu* gara fil-mori tal-kawza, din il-Qorti *arbitrio boni viri* tordna lill-attur sabiex ihallas lill-konvenuta proprju s-somma ta’ sitt elef lira Maltija (Lm6,000) ghal darba wahda biss a saldu tal-pretensjonijiet taghha kollha taghha fuq il-komunjoni, u s-somma ulterjuri ta’ sitt elef lira Maltija (Lm6,000) ohra *a saldu* tal-manteniment dovut mill-attur lill-konvenuta, liema ammont qed jigi ffissat skond id-dispozizzjoni ta’ l-**artikolu 54 (3)** tal-**Kap 16,** b’dan li l-attur qed jigi ordnat u kkundannat sabiex ihallas lill-konvenuta ghas-saldu ta’ sehemha kif premess ghall-assi parafernali taghha, sehemha mill-komunjoni, u wkoll ghad-dritt taghha ta’ manteniment is-somma komplessiva ta’ tnax-il elf lira Maltija (Lm12,000).

Illi jigi ddikjarat li l-fond u mmobbli ndikat huwa parafernali ghall-attur bil-konsegwenzi kollha naxxenti minn tali dikjarazzjoni suggett dejjem ghal dak hawn deciz.

Illi jigi dikjarat ukoll li qed jigu applikati kontra l-attur, kif deciz fis-sentenza fl-ismijiet inversi d-dispozizzjonijiet ta’ l-**artikolu 48 tal-Kap 16** *in toto.*

Bl-ispejjez kollha a karigu ta’ l-attur u bl-imghax legali fuq is-somom hawn likwidati favur il-konvenuta sad-data tal-effettiv pagment kontra l-istess attur.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

-------------------------------TMIEM-------------------------------